

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний аграрний університет
Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ПРОЄКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ
МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА»
РВО перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань- 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність – 022 «Дизайн»
ОПП «Дизайн середовища»

Розробник: к.т.н., доцент, Савчак Н.С.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Сучасні концепції проектування об'єктів міського середовища» складена для підготовки студентів РВО «Бакалавр» спеціальності 022 «Дизайн».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є дизайн проектування об'єктів міського середовища, концепції проектування архітектурного середовища міста, його об'ємно-планувальні, просторові і дизайнерсько-конструктивні вирішення.

Програма навчальної дисципліни складається з одного розділу:

Тривалість курсу: 3 кредити (90 годин): 42 години аудиторної роботи, 48 годин самостійної роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

ІНТ. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі дизайну, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність працювати в команді.

ЗК06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК10. Здатність вчитися, відстежувати та освоювати новітні технології, оволодівати сучасними знаннями, розуміти предметну галузь та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну.

СК03. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

СК05. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

СК07. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів дизайну.

СК10. Здатність застосовувати знання прикладних наук у дизайні середовища.

СК13. Здатність вирішувати складні питання при проектуванні дизайну середовища сільських територій в умовах сталого розвитку та адміністративно-територіальної реформи.

СК14. Здатність творчо та професійно діяти при ревіталізації історичного середовища.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН01. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

ПРН03. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

ПРН04. Визначати мету, завдання та етапи проектування.

ПРН06. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.

ПРН07. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН09. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.

ПРН10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.

ПРН11.Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

ПРН14.Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН15.Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.

ПРН17.Застосовувати сучасне загальне та спеціалізоване програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

ПРН20.Оцінювати та забезпечувати потреби дизайну в сільських регіонах України.

ПРН21.Використовувати принципи та методи адаптивної архітектури в реновації об'єктів історичної спадщини та їх територій.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни є освоєння студентами сучасних концепцій та ідей у проектуванні об'єктів дизайну міського середовища, а також підготовці студентів до самостійного і творчого вирішення питань пов'язаних із розробкою дизайнерських проектів міського середовища.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладання дисципліни, є теоретична і практична підготовка студентів з питань:

- Створення дизайн-концепцій міського середовища;
- Використання методики дизайнерського проектування;
- Поглиблення знань з міського середовища будівель та громадських просторів;
- Застосування у дизайнерському проектуванні міського середовища інноваційних методів та технологій;
- Дослідження проблеми сучасного міського дизайну.

Тривалість курсу:

3 кредити (90 годин).

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ЗМІСТ) «СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ ПРОЄКТУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ МІСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА»

Тема 1. Сутність концепції проектування об'єктів дизайну міського середовища.

Тема 2. Поняття систематизації та класифікації об'єктів дизайну міського середовища.

Тема 3. Дизайнерські засоби формування предметно-просторових середовищ цих комплексів.

Тема 4. Дизайн міського середовища.

Тема 5. Функціональне зонування архітектурно-дизайнерського простору.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, практичні та семінарські заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції - бесіди і лекції-візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній

контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація - візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки. При проведенні семінарських занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як робота у малих групах або дискусія.

Здобувачі вищої освіти на практичних заняттях працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (графічні роботи, контрольні питання або тести), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні проекти. Програмою передбачено такі проекти для формування професійної компетентності: виступ за темою індивідуального науково-дослідного завдання (або з темою самостійного вивчення дисципліни) та виступ-інформування за темами семінарських занять (у вигляді презентації або реферату).

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми
Основи ергономіки.	
1	Тема 1. Введення в базові принципи дизайну міського середовища. Роль об'єктів та простору у створенні гармонійного середовища міста.
2	Тема 2. Вивчення ергономічних вимог та адаптація предметно-просторових елементів для комфортного використання міського середовища та його простору.
3	Тема 3. Аналіз впливу колірної гами, освітлення та текстур на сприйняття простору міського середовища.
4	Тема 4. Проектування та розташування МАФ, їх вплив на функціональність і естетику міського середовища.
5	Тема 5. Дослідження ролі декоративних елементів, їх впливу на загальний вигляд та характер об'єктів міського середовища.

ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «Сучасні концепції проектування об'єктів міського середовища»

№ з/п	Назва теми
1.	Тема 1. Сутність концепції проектування об'єктів дизайну міського середовища.
2.	Тема 2. Поняття систематизації та класифікації об'єктів дизайну міського середовища.
3.	Тема 3. Дизайнерські засоби формування предметно-просторових середовищних комплексів.
4.	Тема 4. Дизайн міського середовища.
5.	Тема 5. Функціональне зонування архітектурно-дизайнерського простору.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Тема і короткий зміст заняття
	«Сучасні концепції проектування об'єктів міського середовища»
1.	Тема 1. Розгляд сутності проектування дизайну міського середовища. Функціонально-просторові різновиди міського середовища. Типологічні характеристики громадських просторів міста. Архітектурно-дизайнерська організація міського середовища. Архітектурно-просторова система міста. Структура сельбищної території.
2.	Тема 2. Поняття середовища. Види об'єктів середовищного проектування. Соціальні основи розвитку видів середовища. Формування архітектурно-дизайнерського середовища. Функціональні, конструктивні, естетичні принципи формування середовища. Взаємозв'язок середовищних об'єктів.
3.	Тема 3. Композиційні форми і членування середовищних об'єктів. Вираз соціально-демографічних та етнічних особливостей архітектурного середовища. Об'єкти середовищного проектування відкритих просторів. Специфіка проектування та наповнення відкритих просторів. Графічна робота №1. Розробити МАФ для майданчиків відпочинку, ігрового та фізкультурного призначення. Обсяг роботи: Генплан, плани, фасади, розріз, загальна візуалізація простору. 3 аркуші формату А3.
4.	Тема 4. Матеріально-просторова структура міста. Архітектурне середовище. Фактори, що впливають на формування міського середовища. Типологія відкритих форм міського середовища. Графічна робота №2. Розробити дитячий майданчик відпочинку, для ігор та фізкультури. Обсяг роботи: Генплан, план, фасади, розріз по ділянці, загальна візуалізація простору. 3 аркуші формату А3.
5.	Тема 5. Функціональне зонування міської території. Завдання функціонального зонування міської території. Формування архітектурного середовища. Зона відпочинку як найважливіший елемент відкритих просторів. Графічна робота №3: Запроектувати садово-паркові меблі (лави, скульптури, альтанки, фонтани) Обсяг роботи: Генплан, план, фасади, розріз по ділянці, загальна візуалізація. 3 аркуші формату А3.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

1. **Усне опитування** (індивідуальне детальний аналіз відповідей студентів).
2. **Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка** (виконання креслень, схем, підготовка різних доповідей, рефератів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо) аботести).
3. **Практична перевірка** (проведення різних вимірів, здійснення складання, налагодження, розробка документації, виконання графічної роботи, аналіз виробничої інформації, ділові ігри і т.д.).
4. **Стандартизований контроль** (тести).

Види контролю: поточний контроль, семестрова атестація.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 100 балів)					Підсумковий тест (залік)	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	100	100
20	20	20	20	20		

T1, T2 ... – теми лекційного курсу.

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного аграрного університету пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє конспект а з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований практичний матеріал (захист роботи або контрольна чи тестові завдання)) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій (максимальна кількість балів – 5 за одну тему, але не більше 10 б. за весь курс дисципліни).

Форма підсумкового контролю успішності навчання: **залік**.

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: «відмінно» – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності; «добре» – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності; «задовільно» – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно; «незадовільно» – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Модульні контролю з навчальної роботи студента проводяться в кінці кожного модульного періоду і включають:

Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру і включає:

- бали нараховані студенту при поточних контролях, проведених в межах виконання кожного модуля;

- бали, які отримав студент за виконання графічної роботи.

У підсумковому контролі студенти можуть набрати різну кількість підсумкових балів, з урахуванням яких визначаються рейтингові рівні підготовки студентів з вивченої дисципліни.

Питання для самоконтролю

1. Поняття «Дизайну міського середовища»
2. Функціонально-просторові різновиди міського середовища.
3. Класифікація міських просторів.
4. Ознаки типології громадських просторів.
5. З чого складається структура міста.
6. Місто як цілісно просторово-часове середовище людини.
7. Архітектурний вигляд сучасного міста.
8. Комплексний благоустрій міста.
9. Архітектурно-просторове середовище міста.
10. Диференціація міського середовища.
11. Структура сельбищної території.
12. Квартали, мікрорайони і житлові райони міста.
13. Соціально-просторові елементи сельбищної території.
14. Поняття середовища. За типом освоєння людиною.
15. Середовище, як об'єкт середовищного проектування
16. Види об'єктів середовищного проектування
17. Предметно-просторове середовище
18. Класифікація об'єктів середовищного проектування
19. Соціальні основи розвитку видів середовища
20. Соціокультурні та економічні вимоги
21. Формування архітектурно-дизайнерського середовища
22. Основні вимоги до формування архітектурного середовища
23. Функціональні, конструктивні, естетичні принципи формування середовища.
24. Функціональні принципи формування середовища
25. Екологічна рівновага
26. Взаємозв'язок середовищних об'єктів
27. Формування обсягу архітектурного середовища
28. Композиційні форми і членування середовищних об'єктів
29. Цілісність форми
30. Композиційні форми і членування середовищних об'єктів
31. Емоційне сприйняття
32. Основні принципи композиційних рішень архітектурного середовища.
33. Функціональне зонування і організація потоків
34. Основні прийоми стилізації проєктованого середовища
35. Вираз соціально-демографічних та етнічних особливостей архітектурного середовища
36. Соціально-демографічній особливості архітектурного середовища
37. Етнічні особливості архітектурного середовища.
38. Ландшафтне середовище поділяється на...
39. Система зелених насаджень
40. Сельбищні утворення за своєю значимістю
41. Транспортне забезпечення архітектурного середовища
42. Об'єкти середовищного проектування відкритих просторів
43. Специфіка проектування та наповнення відкритих просторів
44. Фактори наповнення простору архітектурного середовища
45. Компоненти середовища відкритих просторів
46. Системи озеленених територій
47. Матеріально-просторова структура міста.

48. Компоненти міського простору.
49. Архітектурне середовище.
50. Сприйняття міського середовища.
51. Соціально-естетичні фактори.
52. Лінія, форма, колір, фактура матеріалу.
53. Масштаб сприйняття.
54. Сприйняття пропорцій.
55. Природно-кліматичне середовище.
56. Основні компоненти природного ландшафту.
57. Соціально-культурна характеристика середовища.
58. Якість міського середовища.
59. Характер міського середовища.
60. Соціально-культурний потенціал міста.
61. Типологія відкритих форм міського середовища.
62. Основна мета функціонального зонування
63. Основні завдання функціонального зонування
64. Природний комплекс і території природного комплексу
65. Водоохоронні території
66. Функціональне зонування міської території.
67. Охорона і захист природного комплексу
68. Завдання функціонального зонування міської території.
69. Техногенні впливи
70. Поверхневі води
71. Функціональні зони
72. Рекреаційні зони
73. Сельбищні зони
74. Промислові зони
75. Водоохоронні території
76. Пам'ятки природи
77. Схеми функціонального зонування
78. Формування архітектурного середовища
79. Зона відпочинку як найважливіший елемент відкритих просторів

Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- наочні матеріали (ілюстрації, репродукції робіт світових та вітчизняних майстрів); - електронні презентації. - матеріали дистанційного курсу с системі MOODLE, Google Classroom

Рекомендована література

1. «Архітектура довкілля середовища», - Посохін М.В., - Будвидавництво, 2002, - 246 (2) с.: іл..

Додаткові рекомендовані джерела

1. Хасієва С.А. – «Архітектура міського середовища»: Учбовий посібник / Будівництво, 2001, 200 с.: іл..
2. ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій», Київ, 2012 р.
3. «Дизайн міського середовища» Навчальний методичний посібник для студентів

денної і заочної форми навчання. Укладачі: Архіпова К.К., Гребенюк О.В., Полікарпова Л.В.: Запоріжжя: ЗНУІННІ, 2019 р. 183 с.

4. ДБН Б.2-12:2019. Планування та забудова територій. Київ. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. 2019.
5. ДБН Б.2.2-5:2011 «Благоустрій територій». Київ, 2012 р.

Інформаційні ресурси

1. <http://library.knuba.edu.ua/>